

ἄνθρωποι δὲ κατέχοντες ἐπὶ τῶν πολιτείῳ ἀπειθεῖν. ὅτε δὲ ἐξ ἀρχῆς τὴν πείσαντες, καὶ ἕσπερον πάλιν πειθεῖν, ἐκόντων ἀρχόντων αὐτῶν ἀπλῶς ὑπὸ οὐδ' ὅτι πάσαις τὰς πολιτείας, ἐκ τῆς ἐπιρροῆς συμβέβηκε γίνεσθαι τὰς μεταβολὰς.

Κεφάλαιον 4.

ΚΑΘ' ἕκαστον δὲ εἶδος πολιτείας ἐκ τούτων μερίζονται, τὰ συμβαίοντα βλαβεῖν. αἱ ὑπὸ οὐδ' δημοκρατίᾳ μέλλουσι μεταβῆναι διὰ τῶν τῶν δημοκρατῶν ἀπέχοντων τὰ ὑπὸ γὰρ ἰδίᾳ συκοφαντοῦντες πῶς τὰς ἐσθίας ἔχοντας, συσφύροσιν αὐτοῖς συνάχῃ γὰρ καὶ ταῖς ἐχθρίσιν οὐκ ὀκνῶντες τὰ δὲ κοινῇ τὸ πλῆθος ἐπιτρέποντες. καὶ τὸ τοῦτο πολλῶν αὖ τις ἴδῃ γινώσκον οὕτω. καὶ γὰρ ἐν Κῶ ἡ δημοκρατία μετέβηκε ποιησῶν ἐξ ἡρωικῶν δημοκρατῶν οἱ γὰρ ἰσχυροὶ συνέστησαν. καὶ ἐν Ρόδῳ ὁ μισθοφορῶν τε γὰρ οἱ δημοκρατῶν ἐπέβησαν, καὶ ἐκάλουν δοποδιδύται τὰ ὀφειλόμενα τοῖς τετραρχοῦσι οἱ δὲ δια τὰς ὀφειλομένων δίκας, λαμβάνουσαν συστάνας, κατέλυσαν τὸν δῆμον. κατέλυθη καὶ ἐν Ηρακλείᾳ ὁ δῆμος μὲν τὸν δοποκισμὸν διδύκει, δια τῶν δημοκρατῶν. ἀδικούμενοι γὰρ ἔσθ' αὐτῶν οἱ ἰσχυροὶ, ἐξέπιπτον ἐπὶ τὰ ἀδύνατον οἱ ἐπιπτόντες, καὶ κατέλυοντες, κατέλυσαν τὸν δῆμον. παραπλησίως δὲ καὶ ἐν Μεγάρῳ κατέλυθη δημοκρατία. οἱ γὰρ δημοκρατῶν, ἵνα χεῖμα ἔχωσι δημοκράταις, ἐξέβησαν πολλοὺς τῶν γινώσκων, ἵνα πολλοὺς ἐποίησαν τοῖς φόβοντες οἱ δὲ, κατέπνυον, ἐκίνοσαν μαχόμενοι τὸν δῆμον, καὶ κατέστησαν τῶν ὀλιγαρχῶν. συνέβη δὲ ταῦτόν καὶ οὐκ ἐν Κύνω δὲ τῆς δημοκρατίας, ἢ κατέλυσε Θερασίμαχος. καὶ δὲν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν δῶν αὐτῶν ἴδῃ δεσφῶν τὰς μεταβολὰς πῶν ἐχούσας τὸν ἔσπον. ὅτε ὑπὸ γὰρ ἵνα χαρίζωνται, ἀδικούντες τοῖς γινώσκων τοῖς σωσιᾶσιν ἢ τὰς οὐσίας ἀναδύσιν ποιούντες, ἢ τὰς περιουσίας ἢ λειτουργίας ὅτε δὲ, διαβδύοντες, ἐν ἔχῳσι δημοκράταις τὰ κτήματα τῶν πλοσίων. ἐπὶ δὲ τῶν ἀρχόντων, ὅτε γινώσκον τὸ ὅτι αὐτῶν δημοκρατῶν καὶ στρατηγῶν, εἰς τυραννίδα μετέβησαν. καὶ δὲν γὰρ οἱ πλείστοι

ac in eo mentiti, nihilominus postea videntur gubernationem conati sunt. Interdum autem ab initio persuadentes, at postea rursus persuasus sponte ac volentibus retinent gubernationem. Simpliciter ergo circa omnes republicas, ex his quae dicta sunt, contingit mutationes fieri.

CAPVT V.

Sed oportet in vnaquaque specie reipublicarum hoc idem considerare. Popularis ergo status maximè recipit mutationes, propter eorum hominum perfidiam, qui sunt quasi duces in populo. Hi enim priuatim egregium quenque calumniando, conspirare eos simul compellunt (cogit enim in vnum communis metus estiam eos, qui prius erant inimicissimi) publicè verò multitudinem irritant. Et hoc ferè vbique in hunc modum fieri videmus. Nam & apud Comum popularis status interiit, ob prauitatem eorum qui populum ducebant, nobilitas enim cōspiratione facta, regimè ciuitatis arripuit. Et apud Rhodum, impositis enim pecuniis, quae conductis militibus soluerentur, potentes quidam in populo pro se eas retinebant, eratque id impedimentum, quo minus ea redderentur, quae praefecti debebantur triennium, praefecti autem classis, cum pecunias non haberent, ac nihilominus nauigare ex lege cogentur, veriti poenam iudicij, cōspirationem iniuriam ad popularem statum euertendum. Apud Heracleam quoque populus oppressus est illico post coloniarum emissionem, ob populi ductores. potentes enim quidam in populo, illatis iniuriis, nobilitatem expulerunt: illi verò postea conspirantes, & in vnum conuenientes, in urbem reuersi, populum oppresserunt. Nec multo dissimiliter apud Megareses popularis status interiit. Ductores enim populi, quo pecunias per bonorum publicationem haberent, multos è nobilitate pepulerant, vt tadem facta sit permagna exulum multitudo, exules ergo in vnum conuenientes praelio superarunt, oppressoque populo paucorum potentiam constituerunt. Contingit hoc idem apud Cumas in populari statu, què destruxit Thrasimachus, & apud alios ferè quis inspicit mutationes eodem modo contigisse. Interdum enim, vt gratificentur iniuriantes, nobilitatem conspirare faciunt, vel patrimonia què diuidentes, vel reditus muneribus publicis subiacientes; interdum verò calumniantes, vt bona opulentorum publicari faciant. Vtustis quidem temporibus, quando idem erat potens in populo ac belli dux, populares res in tyrannidem mutabantur, & profectò antiquioribus